

เอกสารประกอบการประกวด ปี 2566

กลุ่มแปลงใหญ่มะขามบ้านน้ำลาด
ตำบลสถาน หมู่ 6 อำเภอนำ้อย จังหวัดน่าน

สำนักงานเกษตรอำเภอนำ้อย
จังหวัดน่าน

แปลงใหญ่มะขามบ้านน้ำลาด ตำบลสถาน อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน

ปีดำเนินการ	: ปี ๒๕๖๒
ชื่อกลุ่ม	: แปลงใหญ่มะขามบ้านน้ำลาด ตำบลสถาน อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน
ชนิดสินค้า	: มะขาม
สถานที่ตั้ง	: หมู่ที่ ๖ ตำบลสถาน อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน
จำนวนสมาชิก	: ๓๗ ราย
พื้นที่	: ๑๒๐ ไร่
ผู้จัดการแปลงใหญ่	: นายวัชรชัย นันทะแสงแก้ว
ประเภทกิจการ	: มะขามหวาน มะขามเปรี้ยวฝักใหญ่ และมะขามแปรรูป

๑. ความเป็นมาและสถานการณ์

๑.๑ ความเป็นมา

เกษตรกรบ้านน้ำลาด ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำไร่ข้าวโพด ทำนา และปลูกมะขาม รวมกลุ่มครั้งแรกในปี ๒๕๖๒ เพื่อจัดตั้งกลุ่มแปลงใหญ่มะขามบ้านน้ำลาด ตำบลสถาน และได้เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ของกรมส่งเสริมการเกษตร โดยมี นายวัชรชัย นันทะแสงแก้ว เป็นประธาน ต่อมาในปี ๒๕๖๓ ได้จดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน ชื่อ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปลงใหญ่มะขามบ้านน้ำลาด โดยมีเป้าหมายเพื่อผลิตมะขามคุณภาพ และแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์มะขามเพื่อให้ตรงกับความต้องการของตลาด

๑.๒ สถานการณ์

ในปัจจุบันกลุ่มแปลงใหญ่มะขามบ้านน้ำลาด ตั้งอยู่หมู่ ๖ ตำบลสถาน อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน มีสมาชิก จำนวน ๓๗ ราย มีพื้นที่ทำการเกษตรเป็นนาข้าว ๑๒๐ ไร่ จากจำนวนสมาชิกทั้งหมด

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสม ในการเพาะปลูกปานกลาง ต้นทุนในการผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ ๑,๐๐๐ บาทต่อไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๓๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ มะขามที่ปลูกในพื้นที่มี ๓ สายพันธุ์ ดังนี้ มะขามพันธุ์สีทอง มะขามพันธุ์สีชมพู และมะขามเปรี้ยวฝักใหญ่ และมีการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากมะขามไว้จำหน่ายตามตลาดชุมชน และทางออนไลน์

๒. ความสำเร็จตามเป้าหมายแปลงใหญ่ (๕ ด้าน)

๒.๑ เป้าหมาย ๕ ด้าน

๑. การลดต้นทุนการผลิต

กลุ่มแปลงใหญ่มะขามบ้านน้ำลาดได้นำหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีมาปรับใช้ โดยมุ่งเน้นให้สมาชิกมีความรู้ด้านการลดต้นทุนไปปรับใช้ เช่น การส่งเสริมให้ใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การผสมปุ๋ยใช้เอง การหมักปุ๋ยใช้เอง และใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทนปุ๋ยเคมี เป็นต้น

๒. การเพิ่มผลผลิต

กลุ่มแปลงใหญ่มะขามบ้านน้ำลาดส่งเสริมให้สมาชิกปฏิบัติตามปฏิทินการเพาะปลูก ตรวจสอบแปลงมะขามอย่างต่อเนื่องและใช้สารชีวภัณฑ์ ฮอริโมน เพื่อช่วยเร่งการเจริญเติบโต เพิ่มผลผลิต และลดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช และใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินทำให้ใช้ปุ๋ยตามช่วงระยะเวลาการเจริญเติบโตอย่างถูกต้องและเหมาะสม

๓. การเพิ่มมูลค่าการผลิต

กลุ่มแปลงใหญ่มะขามบ้านน้ำลาด ส่งเสริมให้สมาชิกทุกรายนำหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) มาใช้ และให้สมาชิกทุกรายขอการรับรองแปลง GAP และผลิตตามระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS)

๔. การตลาด

ปัจจุบันผลผลิตมะขามของกลุ่มแปลงใหญ่มะขามบ้านน้ำลาดมีช่องทางการขายที่หลากหลาย โดยมีสินค้าออกสู่ตลาดแล้ว รูปแบบ ๓ คือ มะขามหวาน มะขามเชื่อม มะขามเปียก โดยจำหน่ายในรูปแบบการขายปลีกและการขายออนไลน์

๕. การบริหารจัดการ

สมาชิกของกลุ่มแปลงใหญ่มะขามบ้านน้ำลาด ได้รับการพัฒนาศักยภาพจากหน่วยงานและส่วนราชการอย่างต่อเนื่อง โดยคณะกรรมการแปลงใหญ่จะพิจารณาให้สมาชิกได้มีโอกาสได้เรียนรู้ เข้าร่วมการอบรมและฝึกปฏิบัติในหลักสูตรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม

๒.๒ การบริหารจัดการ

กลุ่มแปลงมะขามบ้านน้ำลาด ตำบลสถาน มีการบริหารจัดการกลุ่ม โดย นายวัชชัย นันทะแสงแก้ว ประธานกลุ่มแปลงใหญ่ และมีโครงสร้างกลุ่ม ดังนี้

คณะกรรมการบริหารแปลงใหญ่ตำบลหนองแสง

๑. นายวัชชัย	นันทะแสงแก้ว	ประธาน
๒. นายวัช	ปัญญาแก้ว	รองประธาน
๓. นายชาติ	เทพ	เลขานุการ
๔. นายสมคิด	ติอิน	เหรัญญิก
๕. นายเงิน	วันจะนะ	กรรมการ
๖. นายอรรถพล	จันเป็ง	กรรมการ
๗. นายสัมพันธ์	เพียรสุข	กรรมการ
๘. นางมนเทียน	โชตะวัน	กรรมการ
๙. นายธนะเทพ	มาร์ด	กรรมการ
๑๐. นายต่วน	อุดแก้ว	กรรมการ

ด้านการบริหารกลุ่ม

๑) มีการแบ่งหน้าที่ของคณะกรรมการแปลงใหญ่ ดังนี้

ประธานกรรมการ มีหน้าที่เป็นประธานในการประชุมสมาชิก การประชุมคณะกรรมการการบริหารการประชุม คณะกรรมการอำนวยการ ตัดสินชี้ขาดในกรณีพิพาทและมติที่ประชุมที่ยังไม่มีข้อยุติประสานงานกับหน่วยงานสนับสนุนต่าง ๆ ทั้งภายนอกและในชุมชน และเป็นผู้มีอำนาจลงนามรับรองงบการเงิน สมุดเช็ค สมุดเงินฝากและเอกสารทางการเงินของกลุ่ม และกำกับดูแลให้คณะกรรมการ สมาชิกเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ

รองประธาน มีหน้าที่ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ แทนเมื่อประธานไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติงานได้รวมถึงปฏิบัติภารกิจอื่นๆ ตามที่ประธานมอบหมาย

เหรัญญิก มีหน้าที่รับผิดชอบการเงิน และบัญชีของกลุ่ม ควบคุมดูแลเอกสารทางการเงินต่างๆ เป็นผู้ลงนามในสมุดธนาคาร สมุดเช็ค ใบบริจ่ายเงิน และควบคุมดูแลการเงินและบัญชีของกลุ่ม

เลขานุการ ทำหน้าที่ จัดบันทึกรายงานการประชุม เก็บรักษารายงาน เอกสารต่าง ๆ ออกหนังสือเชิญประชุม กำหนดวาระประชุม และหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากกรรมการ

๒) มีการบริหารกลุ่มในรูปแบบของวิสาหกิจชุมชนใช้ชื่อ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปลงใหญ่มะขามบ้านน้ำลาด

๓) มีการประชุมคณะกรรมการและสมาชิกอย่างต่อเนื่อง

ด้านการผลิต

สมาชิกได้รวมกลุ่มกันเพื่อจำหน่ายและแปรรูปผลผลิตมะขาม รวมทั้งร่วมกันหาแนวทางลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตมะขามให้สูงขึ้นโดยการนำเทคโนโลยีทางการเกษตรใช้ให้เหมาะสม เช่น การปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์เคมี การใช้ปุ๋ยสั่งตัด การผสมปุ๋ยใช้เองเพื่อลดต้นทุนการผลิต รวมไปถึงการจัดหาแหล่งเงินทุนและปัจจัยการผลิต เป็นต้น

๓. ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

ความสำเร็จในการพัฒนาของกลุ่มแปลงใหญ่มะขามบ้านน้ำลาด เกิดขึ้นจากการที่สมาชิกของกลุ่มมีความเข้มแข็ง และมีความสามัคคีกันอย่างมาก มีความกระตือรือร้นในการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานหรือส่วนราชการ เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ และไม่ปิดกั้นโอกาสต่าง ๆ ที่เข้ามา ดังนี้

๑. เกษตรกรสมาชิก มีความเชื่อมั่นและมีศรัทธาต่อตนเอง มีความสามัคคี มีความขยัน อดทน รู้จักการเรียนรู้ อยู่เสมอ มีการทำบัญชีครัวเรือน การวางแผนการผลิตเพื่อจะได้ทราบต้นทุนในการผลิตที่แท้จริง และเพื่อหาวิธีลดต้นทุนการผลิต

๒. ผู้นำกลุ่ม เป็นแบบอย่างที่ดี เป็นต้นแบบได้และมีความรู้ความสามารถ มีความเสียสละ มีความคิดก้าวหน้า และรู้จักถ่ายทอดความรู้ให้สมาชิกในกลุ่ม มีการพบปะพูดคุย ประชุมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน

๓. กลุ่มได้รับการสนับสนุนเทคโนโลยีที่เหมาะสม มีวัสดุ อุปกรณ์ที่ ทันสมัย ซึ่งจะทำให้ช่วยลดต้นทุนการผลิต เช่น เครื่องหยอดข้าว รถเกี่ยวนาข้าว และมีการใช้เทคโนโลยี การสื่อสารเพื่อช่วยประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ และประชาสัมพันธ์กลุ่ม

๔. สภาพพื้นที่สิ่งแวดล้อม ต้องมีความเหมาะสมในการดำเนินกิจกรรม

๕. การได้รับการสนับสนุน การช่วยเหลือทั้งทางด้านความรู้ เทคโนโลยีที่สำคัญจากกรมส่งเสริมการเกษตร

๔. แผนพัฒนาในอนาคต

กลุ่มแปลงใหญ่มะขามบ้านน้ำลาด มีแผนการพัฒนาการผลิตและแปรรูปมะขามแบบครบวงจร ตั้งแต่การเตรียมแปลง การปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว การจัดการคลังสินค้า การตลาด และการแปรรูป เพื่อยกระดับมาตรฐานและคุณภาพของสินค้าให้สามารถกระจายไปสู่ตลาดระดับกลางและระดับสูงต่อไป

ประเด็นพัฒนา	เป้าหมายการพัฒนา
๑. ลดต้นทุนการผลิต	ปรับปรุงบำรุงดินเพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมี /ลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช/รวมกันซื้อปัจจัยการผลิต/ผลิตปุ๋ยอินทรีย์เคมีไว้ใช้เอง
๒. เพิ่มผลิต	เข้าไปดูแลแปลงสม่ำเสมอ/ใช้ปุ๋ยหมักอินทรีย์/ ใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงดิน
๓. เพิ่มมูลค่าผลผลิต	มีการแปรรูปผลผลิตเป็นมะขามแช่อิ่ม/เพิ่มคุณภาพของมะขามให้ตรงตามความต้องการของตลาด/
๔. การบริหารจัดการ	มีการรวมกันซื้อปัจจัยการผลิต/รวมกันขาย/รวมกันผลิต/มีการรวมลงทุนเพื่อเป็นเงินกองกลางในการผลิตสินค้าและปันผลกันทุกปี
๕. ตลาด	มีการช่วยกันหาตลาดเพิ่ม/เรียนรู้เรื่องการตลาดออนไลน์

รายชื่อสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่มะขามบ้านน้ำลาด ตำบลสถาน อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน

๑. นายต่วน	โ้ฮ้ทา
๒. นายเด่น	หล้าด้วง
๓. นายประสิทธิ์	ทะเลท
๔. นายสมาน	ค้ำมา
๕. นายต่วน	อูดแก้ว
๖. นายอรรถพล	จันเป็ง
๗. นางโสภา	ยะเสน
๘. นายวิเศษ	ติสระ
๙. นายรัชชัย	นันทะแสงแก้ว
๑๐. นายหลุด	ติสระ
๑๑. นายสวน	มาร์ด
๑๒. นางบุญมา	ปัญญาแก้ว
๑๓. นางอัจฉรา	มีอำนาจ
๑๔. นางบุญนง	ค้ำยันต์
๑๕. นายเกรียงไกร	นันทคำ
๑๖. นายสังวาล	ค้ำมา
๑๗. นายสัมพันธ์	เพียรสุข
๑๘. นายเพชร	ติ้ทา
๑๙. นายเห็น	ติสระ
๒๐. นายก้านแก้ว	ทะเลท
๒๑. นายต่วน	ช่างลอย
๒๒. นายชาติ	ทะเลท
๒๓. นายเงิน	วันจะนะ
๒๔. นายบุญช่วย	โนทา
๒๕. นายเสนี่ยม	เปี้ยทา
๒๖. นายธนะเทพ	มาร์ด
๒๗. นายสิทธิชัย	ติสระ
๒๘. นายสมคิด	ติอิน
๒๙. นายธวัช	ปัญญาแก้ว
๓๐. นายคำ	ใจน้อย
๓๑. นายอำนาจ	ปัญญาแก้ว
๓๒. นายยอด	ตาพรหม
๓๓. นางมนเทียน	โซตะวัน
๓๔. นายทองคำ	โ้ฮ้ทา
๓๕. นายชาญ	เปี้ยทา
๓๖. นางลำดวน	กันสาร
๓๗. นางภณิดา	แสงเขียว